

Jaarbericht 2024

Jaarbericht 2024

Zoals ieder jaar schrijven wij een jaarbericht om u als geïnteresseerde, belanghebbende, donateur, etc op de hoogte te houden van het reilen en zeilen in het afgelopen jaar van Stichting Ooievaarsopvang Herwijnen.

In de derde week van januari had Piet een gesprek met Tom, dijkbeheerder van Waterschap Rivierenland. Ons verzoek was om hekken op de groene omdijking in Herwijnen te plaatsen en op die manier een locatie te creëren waar jonge ooievaars uit de opvang kunnen uitwinnen en vlieg oefeningen kunnen doen. Helaas kon het waterschap geen gehoor geven aan ons verzoek.

Ook vroegen Rob en Anneli uit Neerijnen om advies. Zij vroegen zich af of hun ooievaarsnest langs de te versterken dijk Tiel-Waardenburg (TiWa) hinder van de werkzaamheden zou ondervinden en daarom uit voorzorg verplaatst zou moeten worden. Jasper van Waterschap Rivierenland project TiWa en Piet bekeken de situatie ter plaatse en bespraken samen met Rob en Anneli, dat het nest ver genoeg van de werkzaamheden lag en dat de ooievaars niet verstoord zouden worden. Het verplaatsen van het nest was daarom niet nodig.

In de tweede helft van januari gingen Jochem en Piet naar Frits Koopman van de Lokkerij, het ooievaarsstation gelegen in het Reesdal. Zij haalden drie ooievaars op, die intensieve zorg nodig hadden, om op die manier Frits te ontlasten. De drie werden in Herwijnen opgevangen en verzorgd en gingen na enige maanden hun eigen weg. Op 2 februari ontvingen we het trieste bericht dat Els, de vrouw van Frits was overleden. Els was decennia lang op een zeer bevlogen manier bij de ooievaars betrokken.

Op 13 maart was op de livestream van omroep Gelderland te zien, dat het eerste ei was gelegd op de middelste schoorsteen.

In diezelfde week kreeg Piet een telefoontje van de KRO-NCRV met de vraag of hij een ooievaarsnest had voor het programma van boswachter Tim. Het nest moest geschikt zijn om opnames met kinderen te maken. Piet maakte een niet te groot, niet te zwaar nest en dat werd opgehaald door een team van KRO-NCRV. Een aantal dagen later zat er een leuk pakketje met een kaart ondertekend door alle medewerker, inclusief boswachter Tim, in de bus.

Eind maart werd er contact opgenomen door Gerrit van opvang de toevlucht in Amsterdam. Er was daar een ooievaar, die afwijkend en bedelend gedrag vertoonde. Het verzoek was om deze ooievaar in Herwijnen onder te brengen voor een heropvoeding. Het dier werd eerst in gevangenschap geplaatst en vervolgens stapje voor stapje voorbereid op zijn terugkeer in de vrije natuur. Uiteindelijk lukte dat. De vogel is gevlogen en werd niet meer in Amsterdam en Herwijnen gezien.

In diezelfde periode kregen we een bericht van Leanne uit Vlaardingen. Daar was een ooievaar met een gebroken kniegewricht. Het dier kon redelijk goed voor zichzelf zorgen en liet zich niet vangen. Piet heeft pijnstilling geregeld en dat werd samen met eten toegediend. Leanne heeft zich erg bekommerd om het dier en voorziet de ooievaar tot op de dag van vandaag van voedsel.

Het doel van Stichting Ooievaarsopvang Herwijnen is om tijdelijke opvang te bieden aan ooievaars, die niet in de vrije natuur kunnen leven met als doel, dat deze ooievaars na een redelijke termijn weer zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Vaak slagen we erin

om een ooievaar op te vangen, te verzorgen en voor te bereiden op een terugkeer in de vrije natuur. Een enkele keer loopt het ondanks alle inspanningen anders. Zo was er al ruim één jaar een ooievaar in de opvang met een probleem aan zijn vleugel. Het dier kon niet voor zichzelf zorgen en werd steeds meer afhankelijk van zorg. Uiteindelijk werd in goed overleg met de dierenarts vastgesteld, dat er geen kans op herstel was en dat dit dier onmogelijk zelfvoorzienend kon worden en daardoor terugkeer in de natuur werd uitgesloten. Hierop werd besloten, dat het enige wat we nog konden doen, was het dier vredig te laten inslapen. Geen makkelijk besluit, maar het enige wat juist voelde voor dit dier.

Half april kwam er een telefoontje van een echtpaar uit Loosdrecht met op hun erf een ooievaarsnest met broedende ooievaars. Één van de ouderooievaars van het nest was doodgegaan. Zij wilden de achtergebleven ooievaar ondersteunen in het uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen. Aanvankelijk ging dit goed. De bewoners voerden de achtergebleven ouderooievaar en later ook de vier uitgekomen jongen met behulp van een hoogwerker. Na twee weken ging het echter vreselijk fout. Een stel vreemde ooievaars joeg de ouderooievaar weg en probeerde de jongen van het nest te pikken. De nog piepkleine jongen konden geen kant op, omdat ze nog niet konden vliegen. De bewoners kwamen meteen in actie en konden twee nog levende jongen redden. Op verzoek van Piet werden zij naar de wildopvang "Onder de regenboog" in Eck en Wiel gebracht, omdat Piet zelf niet in de gelegenheid was om de ooievaartjes op te vangen. Het meest gewonde jong bezweek binnen één dag aan zijn verwondingen. Het andere jong werd goed verzorgd en in de tweede week van mei door Piet opgehaald en werd vervolgens in Herwijnen verder groot gebracht. Deze ooievaar was de liefste van alle ooievaars die dit jaar werden opgevangen.

In diezelfde periode vonden Piet en Magda een handgeschreven briefje in hun brievenbus. Het was afkomstig van Bianca, een medewerker van Binnenstebuiten (tv programma van de KRO-NCRV), die het klompenpad in Herwijnen had gelopen en langs de ooievaarsopvang was gekomen. Ze vond het een hele bijzondere plek en vroeg zich af of Piet en Magda het leuk zouden vinden om in het tv programma te komen. Zij had ook haar telefoonnummer erbij gezet. Na even overwegen, besloten Piet en Magda contact op te nemen. Op blz 6 is hier meer over te lezen.

Eind mei belde Wim uit Poederooijen, die een ooievaarsnest op zijn erf heeft. Één van de ouder ooievaars liep gewond onder het nest en er zat één jong op het nest. Wim bracht de gewonde ouder en het jong naar de opvang. De ouder bleek een open botbreuk te hebben en herstel was niet mogelijk. Dit dier hebben we laten inslapen. Het jong werd succesvol grootgebracht in de opvang.

Begin juni belde Ria uit Ijsselstein. Bij het boomnest aan het Kobaltpad was een hele kleine jonge ooievaar gevonden. Een voorbijganger hoorde een piepend geluid en ging op onderzoek uit. In de struiken vond hij dit hele kleine diertje. Hij belde meteen Ria, die het diertje naar de opvang bracht. Ook dit dier werd succesvol grootgebracht.

In de tweede helft van juni bezochten diverse klassen van verschillende basisscholen uit de buurt de ooievaarsopvang. Zo'n bezoek is altijd een bijzonder moment voor de vrijwilligers. Het is moeilijk te beschrijven hoeveel belangstelling er is van jonge kinderen voor ooievaars en hoe leuk ze met de dieren omgaan.

In dezelfde periode werd naar lang observeren ingegrepen op een nest op een dak aan het Herwijense Kerkeneind. Het was een snikhete dag en de ouder ooievaars waren in geen velden of wegen te zien. Het was duidelijk te zien en te horen dat er minimaal één jong op het nest in de problemen was. Het zat met zijn bek open en snakte naar water. Ook was het bezig om naar de rand van het nest te bewegen om dan maar zelf op zoek te gaan naar water. Piet klom naar het nest en vond een erg klein jong onder het nest. Het was meer dood als levend en op het nest zat het andere jong met zijn bek open. Beiden zijn van het nest gehaald en opgevangen en verzorgd in de opvang en uiteindelijk uitgevlogen.

Eind juni begon ook het ringen van diverse jonge ooievaars. Als eerste werden jongen op het Liesveld in Groot-Amers geringd. Piet is nog altijd heel trots en blij dat hij met Dirk, de bakker van het mooie educatieve park van "van Hoorne: Avonturenpark Molenwaard," de ooievaars mag ringen op de plek waar decennia geleden het ooievaarsproject in Nederland gestart werd. Op diezelfde avond werden twee jongen aan het Kobaltpad in Ijsselstein met hulp van de brandweer geringd. Dit onder grote belangstelling van de omwonenden, die er een heugelijke happening van maakten met een gezellig hapje en drankje. Begin juli werden ook op verschillende dagen de jongen in de opvang geringd in aanwezigheid van de mensen die contact hadden opgenomen, omdat zij een of meerder ooievaars in nood hadden gezien. Wij vinden het belangrijk om deze oplettendheid te belonen met een uitnodiging om het ringen bij te wonen. Dit jaar zijn er 5 ooievaars geadopteerd. Waaronder twee ooievaars die werden geadopteerd door de familie van Henk. Henk heeft sinds het prille begin van het ooievaarsbuitenstation in Herwijnen, 45 jaar geleden, altijd belangstelling gehad voor de ooievaars. Ook heeft hij diverse ooievaars

geadopteerd voor zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen. Na het overlijden van

Henk hebben zijn kinderen het adopteren van ooievaars voortgezet. Door middel van adoptie kan men het werk van de ooievaarsopvang steunen. De adoptant koopt een adoptiecertificaat met daarop de biometrische gegevens van een ooievaar en mag het dier een naam geven.

Begin juli bracht Stichting vogelopvang Utrecht een ooievaar, die uit het water gevist was en moest aansterken. Zij hadden bij controle van het ringnummer gezien, dat dit dier 18 jaar oud was. Na enkele weken werd het dier weer losgelaten en is het op eigen kracht weggegaan.

In diezelfde periode werd er ook een jonge ooievaar uit Utrecht gebracht met een hele harde buik. Meer over dit ooievaartje is te lezen in "Mijn Verhaal" geschreven door Piet op blz 9.

Half juli ontvingen wij het trieste bericht dat Kees Vos, oprichter van het ooievaarsbuitenstation in Herwijnen, was overleden. Een aantal dagen later kwamen medewerkers van het programma Binnenstebuiten om de eerder beschreven opnames te maken voor het tv programma. Tijdens deze opname is Kees nog even herdacht en deze kleine herdenking is met zorg ingepast en was later dit jaar terug te zien in de uitzending van Binnenstebuiten.

In de tweede helft van juli ontvingen we een terugmelding van een gevonden dode ooievaar. Het bleek één van de twee jongen, die een maand eerder geringd was aan het Kobaltpad in Ijsselstein. Jammer genoeg was het dier verongelukt. Dit zijn de gevaren waar jonge uitvliegende ooievaars mee te maken kunnen krijgen.

Op 17 augustus was plotseling een deel van de opgevangen ooievaars vertrokken. Zonder dat we het gezien hadden, zijn ze er vandoor gegaan. Piet moest 's avonds met het voeren toch wel een keertje slikken. Deze jaarlijks terugkerende gebeurtenis geeft altijd gemengde gevoelens. Enerzijds is ons doel geslaagd, anderzijds is het toch wel even abrupt dat ze zijn vertrokken. Gedurende de tweede helft van augustus, de maand september en begin oktober zijn alle ooievaars, die daartoe in staat waren, op trek gegaan. Vier ooievaars, die nog niet zo ver waren, bleven in de opvang achter.

Begin oktober werd de uitslag bekend van Rabo Clubsupport. Ook dit jaar deden wij weer mee. Ons doel was om zo veel mogelijk stemmen te vergaren en op die manier een mooie opbrengst te genereren om verschillende (paal)nesten te kunnen opknappen. Deze nesten hebben heel wat te leiden gedurende de verschillende seizoenen. We zijn enorm blij met de gulle donatie van €553,25.

In de tweede helft van oktober ging Piet bij provincie Gelderland praten over de ontheffing voor het houden van ooievaars. Het is noodzakelijk dat wij deze ontheffing krijgen, maar wij kunnen niet achter alle voorwaarden staan. Piet heeft de standpunten namens de ooievaarsopvang toegelicht en de provincie hun standpunten. Het was een constructief gesprek, waarbij ondanks tegengestelde belangen toch met respect voor elkaar gesproken werd. De toezegging dat de ontheffing afgegeven wordt, werd gedaan.

Op 14 november was het dan eindelijk zover. Het eerder dit jaar opgenomen bezoek van Binnenstebuiten aan de ooievaarsopvang werd uitgezonden. Voorafgaand vond een interview met Anne Ruth van de streekkrant het Kontakt West Betuwe plaats. Het was een leuk en spontaan interview over het ontstaan van de ooievaarsopvang en over de opnames van Binnenstebuiten. De publicatie van het interview was een mooie springplank naar de uitzending later die week. De uitzending werd heel erg goed ontvangen en we mochten heel veel lovende reacties van mensen uit het hele land ontvangen.

In diezelfde week was er de jaarlijkse beneficentendag van Stichting Dierenlot. Het was een inspirerende dag met interessante lezingen en heel veel ontmoetingen. In totaal kwamen er 1500 vrijwilligers bij elkaar. Namens de ooievaarsopvang waren Piet en Jochem van de partij. Zij spraken onder andere met Piet Hellemans, dierenarts, o.a. bekend van tv. Zij hadden een goed

gesprek over het omgaan met wilde dieren en ook over de moeilijke besluiten die soms genomen dienen te worden met betrekking tot het euthanaseren van dieren in uitzichtloze situaties. Ook kwamen ze Xandra, die Piet vorig jaar ontmoet had, weer tegen. Xandra is bezig met lobbywerk voor het financieel ondersteunen van dierenopvangen in Nederland vanuit overheidsinstanties. Verder was ook Gerrit van de Toevlucht in Amsterdam (zie blz 3) aanwezig. Gerrit werd even bijgepraat over hoe de ooievaar, die eerder dit jaar gebracht werd, zich ontwikkeld had. Aan het eind van de dag werden cheques uitgereikt aan alle aanwezigen dierenopvangen. Elke opvang kreeg een cheque van €5000,-. Dankbaar voor de gulle gift en met respect voor Peter Helmer en Jan Krol, directeuren van Stichting Dierenlot, gingen Piet en Jochem huiswaard.

Een week later werd Piet gebeld door Sanne, van Partij voor de dieren, die samen met Xandra de lobby voor overheidssteun was gestart. Zij vertelde dat er mogelijk een financiële ondersteuning vanuit de provincie ergens in de loop van 2025 onze kant op komt. Wij waren aangenaam verrast.

Bij het schrijven van dit jaarbericht is 2024 al grotendeels verstreken. Wat nog in de agenda staat, is de uitzending met boswachter Tim op 26 december om 7:30u op NPO 3 (zoals u eerder heeft kunnen lezen op blz 3).

Wij kunnen terugkijken op wederom een zeer bewogen en enerverend jaar. Ondanks dat we jaarlijks verschillende jonge ooievaars opvangen, is er geen jaar hetzelfde. Dit jaar vingen wij 37 ooievaars op. Onze missie om tijdelijk ooievaars op te vangen en voor te bereiden op de trek, is voor veel jonge ooievaars geslaagd. Een aantal ooievaars had minder geluk en overleefde het helaas niet. Ook waren er lastige vraagstukken en tijdrovende klussen. Wij zijn dankbaar voor alle steun, die wij mochten ontvangen en alle blijken van waardering voor onze inzet. Daarnaast willen wij alle vrijwilligers, oplettende mensen, collega's van verschillende dierenopvang locaties, medewerkers van de dierenambulances en de verschillende media, die aandacht aan ons besteedden, bedanken. Al met al kijken we vol trots terug op wat we dit jaar weer bereikt hebben.

Met vriendelijke groet,

De vrijwilligers van Stichting Ooievaarsopvang Herwijnen

Mijn verhaal 2024

Ook dit jaar heeft Piet weer zijn belevenissen beschreven in zijn eigen verhaal. Dit maal over een ooievaar met een speciale blik in zijn ogen. Een blik die bij Piet binnenkwam als “het zonnetje.”

Het zonnetje.

Begin juli kwam de dierenambulance uit Utrecht een jonge ooievaar brengen. Het diertje was broodmager en de medewerkers van vogelopvang Utrecht waren verbaasd dat hij nog leefde. Toen het ooievaartje bij ons kwam, viel mij op dat hij inderdaad vederlicht was maar zijn oogjes stonden zo fris en helder. Zijn algehele conditie was toch wel zorgelijk. Na controle stopte ik hem wat voedsel toe. Al snel braakte hij het weer uit. Dat is altijd een teken dat er iets mis is. Ik deed nog een onderzoek en ontdekte dat zijn maag heel hard was. Daar was plotseling een groot probleem aan het licht gekomen; een broodmager ooievaartje met een volle maag, dan gaan de alarmbellen rinkelen. Met een goede dosis Novacam (pijnstilling) en om het kwartier een spuitje water ben ik begonnen in de hoop dat de harde massa in zijn maag wat zachter zou worden en hij via braakballen en ontlasting zijn maag kon legen.

Toen bleek dat het niet ging lukken, ging ik met hem naar dierenkliniek “Bata4en” in Haafden. Met dierenarts Marieke werd er gekeken en werden er foto’s gemaakt. We konden niet zien welke massa de doorgang in de maag naar de darmen belemmerde. Dit was het moment, dat er een beslissing genomen moest worden. Zo als altijd liet Marieke mij beslissen over twee mogelijkheden. De eerste was het dier te laten inslapen. De tweede was het dier opereren. Deze ooievaar was erg licht en verzwakt, maar die oogjes waren nog zo hoopvol. Ik kon niet kiezen voor de eerste optie en vroeg Marieke de operatie te doen. Marieke had zich nog eens extra ingelezen.

Overleg voorafgaand aan de operatie

De operatie ging voorspoedig. Er bleken veel elastieken en ander vuil in zijn maag te zitten. Na een aantal uurtjes kreeg ik het telefoontje dat ik hem op kon halen. Daar lag hij met zijn twinkelende oogjes, zo van, zie je wel ik kan dit aan. Met een tasje vol medicijnen, speciaal voedsel en instructies gingen we naar huis. Heerlijk in het schuurtje op het erf, onder de

warmtelamp, zag je hem herstellen. Ondanks zijn stugge snavel wist hij telkens als ik hem aankeek een brede glimlach te laten zien. En ja die oogjes spraken boekdelen. Ik was zo blij en zo trots op Marieke. Zij had het hem toch maar geflikt. Ondanks de voorzichtige woorden van haar, schreeuwde ik het van de daken: "Hij eet al zelf." Man wat was ik blij. Na de vierde dag begon het te veranderen. Hij was wat stiller en zijn oogjes wat troebel. Ook bleef er geen voedsel in. Ik schrok en kreeg een angstig gevoel dat het niet goed was. Ik belde Marieke, die zei dat ik kon komen om de situatie te bekijken. Inmiddels ging hij zienderogen achteruit. Ondanks alle noodmaatregelen ging het mis. Voor we verder iets konden doen bezweek hij. Daar kreeg ik een droge mond van en wist even niet wat te doen. Marieke heeft hem nog onderzocht en kwam tot de conclusie dat hij buikvlies ontsteking had. Marieke zei getergd: "De volgende keer proberen we het weer." Dank je wel! Wat is het toch fijn, dat wij altijd met onze prachtige ooievaars bij jullie super team, in jullie mooie praktijk mogen aankloppen. We hebben hier nog nooit voor hoeven te betalen. Dat noem ik sociale dierenliefde.

*Met vriendelijke groet,
Piet*

Foto's links: het bijkomen na de operatie. Foto rechts weer terug in het schuurtje bij Piet op het erf.